

Národní park České Švýcarsko slaví 15 let

Když byl v roce 1990 schválen Národní park Saské Švýcarsko, byl to na mnoha frontách impuls k tomu, aby se jednalo i o vzniku národního parku i na české straně. A trvalo to téměř deset let, než byl založen. Především zpočátku měl záměr příliš mnoho odpůrců. Dokonce i někteří státní ochránci přírody a mnozí další argumentovali, že zájmy ochrany přírody jsou dostatečně zajištěny již existující Chráněnou krajinnou oblastí Labské pískovce. Zpočátku byl vzniku NP kladen odpor nejen od většiny měst a obcí, mnoha neziskovek, ale i dalších úřadů a institucí. I samotné ministerstvo tápalo a až v druhé polovině devadesátých let začínal záměr nabývat konkrétnější podobu. Existovaly tři základní varianty – malá, střední, velká. A o těch se dále jednalo.

Po dlouhých debatách i přímo v regionu, především v letech 1998 a 1999, byl upravován rozsah a znění zákona. Náš park je jediný ze čtyř českých národních parků, který je zřízen samostatným zákonem. A v jediném je jeho Správa ve zvláštním postavení, na rozdíl od ostatních (Šumava, Krkonoše, Podyjí) není příspěvkovou organizací, což s sebou přináší mnohé potíže.

Národní park vznikl jako významné přírodní území z hlediska geomorfologie. Obecně národní parky nejsou jen místy, kde se přísně chrání příroda a jinak se nakládá s lesy v nich. Jde v tomto systému ochrany také o zvýšenou aktivitu v ekologické osvětě, turismu, atp. Tedy vytváření dobrého zázemí pro návštěvníky.

Národní parky po celém světě jsou předmětem zájmu velkého množství lidí, tu více a tu méně. Velmi často je to až s podivem, jak aktivně správy různých národních parků přistupují k turistům, sportovcům a dalším uživatelům svého území. V případě naše NP jsou v tomto směru velké rezervy. Návštěvnost je u nás, až na některé výjimky (Hřensko a okolí) a v několika málo měsících, stále poměrně malá.

Rok po vzniku NP jsme založili (město Krásná Lípa, Správa NP a ZO ČSOP Krásná Lípa) stejnojmennou obecně prospěšnou společnost. Ta kolem roku 2007 byla na vrcholu svých aktivit a dodnes zajišťuje velkou řadu pozitivních činností v regionu a to jak z hlediska ekologické výchovy, tak z hlediska cestovního ruchu, vč. provozu infocenter NP.

Národní park Saské Švýcarsko letos slaví „kulaté“ čtvrtstoletí. Náš národní park jen 15. To je málo na nějaké zásadní hodnocení. Na druhé straně se dá trochu bilancovat.

Po patnácti letech tedy můžeme říci, že se nenaplnily žádné katastrofické scénáře, jak mnozí dlouhá léta předpovídali. Na druhé straně je mnoho rezerv v aktivitách a především ve velkých investicích do turistické vybavenosti a přístupu k návštěvníkům a obyvatelům regionu. Ale chápu, že to je o přístupu a pojetí NP.

Osobně jsem rád, že Národní park existuje a že se daří ukazovat pozitivní část toho počínu. Zároveň ale myslím, že je na místě pokusit se udělat jej více otevřený a začít s ofenzivnějším přístupem ochrany přírody k veřejnosti.

Zbyněk Linhart, senátor, dlouholetý starosta a místostarosta města Krásná Lípa